

TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA AJALLE 1.1.2026-31.12.2026**YRITYS**

Nimi: Kempeleen kunta
Osoite: Hallituskatu 2, 90440 KEMPELE

Toimiala- ja numero: Julkinen yleishallinto
Y-tunnus: 0186002-9
Tilikausi: 1.1–31.12
Tapaturmavakuutusyhtiö: LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Vakuutusnumero: 351-1121148-H
Eläkevakuutusyhtiö: KEVA
Vakuutusnumero: 20-00011267

Toimitusjohtaja: Kunnanjohtaja Tuomas Lohi
Puhelin ja s-posti: 0500 6885 94, tuomas.lohi@kempele.fi

Yhteyshenkilö: Outi Udelius, henkilöstöpäällikkö
Puhelin ja s-posti: 050 4636 273, outi.udelius@kempele.fi

Työsuojelutoimikunta ☒ kyllä ☐ ei
Työsuojelupäällikkö: Josefiina Annanolli
Työsuojeluvaltuutettu: Susanna Fisk ja Erkki Eilola
Työterveyden osallistuminen työsuojelutoimikunnan kokouksiin: kyllä

TYÖTERVEYSHUOLLON PALVELUNTUOTTAJA

Pihlajalinna Terveys Oy tytäryhtiöineen, Y-tunnus 2303024-5
Kehräsaari B, 33200 Tampere
Puhelin 010 312 011

Nimetty päätoimipiste: Pihlajalinna Oulu Oy, Kempeleen toimipiste
Y-tunnus: 1824338-5
Osoite: Honkasentie 3, 90450 Kempele
Puhelin: 010 312 011
Työterveyslääkäri: Anne-Maarit Kaimio
Työterveyshoitaja: Kaisa Pelto
Työfysioterapeutti: Merja Määttä
Työterveyspsykologi: Jukka-Pekka Pesonen ja Emilia Tuhkanen

Muut käytettävissä olevat toimipisteet: Sairaanhoidokäynnit sallittu valtakunnallisesti

Potilasasiavastaava: Potilasasiavastaavana toimii hyvinvointialueen (Lakeuden, Oulun eteläisen ja rannikon alue) potilasasiavastaava ja yhteystiedot löytyvät hyvinvointialueen [www-sivuilta](http://www.sivuilla). Palvelunumero: 040 135 7946, puhelinaika ma-pe klo 9–11.

YRITYKSEN JA HENKILÖSTÖN KUVAUS

Toiminnan kuvaus:

Kempeleen kunta on keskisuuri julkisen sektorin työnantaja. Kunnassa on voimassa olevia palvelussuhteita vuoden 2025 loppupuolella noin 1000. Kunnan henkilöstömäärä on viime vuosien ajan kasvanut vuosittain 20–40 henkilöillä mutta tulevana vuosina henkilöstömäärän kasvun arvioidaan tasaantuvan ja henkilöstömäärän pysyvän n. 1000 henkilössä.

Työterveyshuollon yhteistyötä on tehty pitkäjänteisesti. Kunnassa on kehitetty työkyvyn tuen toimintamalleja ja prosesseja, jotka ovat aktiivisessa käytössä. Työkyvyn tuen toimintamallit painottuvat psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvoinnin tukeen. Kunnassa on käytössä Pihlajalinnan työterveysportaali, joka toimii esihenkilöiden ja henkilöstöhallinnon työkykyjohtamisen työkaluna. Pihlajalinnan Mielen huoli -palvelu on koko henkilöstön käytössä ja vuonna 2024 käyttöönotettua lyhytterapiapalvelun käyttöä on jatkettu myös vuonna 2025. Lyhytterapiapalvelujen käytöstä on saatu hyviä kokemuksia ja palvelun käyttöä jatketaan osana työterveyspalveluja. Kunnassa halutaan panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja työkyvyn ylläpidon toimenpiteisiin ja vuonna 2025 kuntaan perustettiin uutena tehtävänä henkilöstöasiantuntijan tehtävä, jossa pääpaino on erityisesti työkykyjohtamisen ja työhyvinvointiin liittyen tehtävien parissa.

Suurimpina haasteina sairauspoissaolojen osalta ovat viime vuosina diagnosoitavissa olleet mielen-terveyden ja käyttäytymisen häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Vuoden 2025 loppupuolella näyttää siltä, että mielen-terveyden ja käyttäytymisen häiriöistä johtuvat poissaolot ovat kuitenkin merkittävästi vähentyneet edellisvuosiin verrattuna.

Henkilöstörakenne:

Henkilöstön keski-ikä vuonna 2024 on ollut 43,7 vuotta. Vanhuuseläkeikä täyttyy vuosittain noin 10–20 henkilöllä. Ennen aikaisia eläköitymisiä on ollut noin 1–3 kappaletta vuodessa. Suurimmat henkilöstöryhmät ovat opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

YRITYKSEN KESKEISET TARPEET JA ODOTUKSET TYÖTERVEYSTOIMINNALLE:

1. Työterveyshuollon palveluihin pääsy ensisijaisesti Kempeleen toimipisteeseen
2. Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy, työkyvyn tukitoimet, työterveysneuvottelut, esihenkilöiden työkykyjohtamisen tukeminen
3. Huomion kiinnittäminen sairauspoissaolojen tarpeeseen ja pituuteen
4. Kempeleen työkyvyn toimintamallien aktiivinen käyttö

Perusselvitys yritykseen on tehty

päivämäärä: Useita perusselvityksiä kunnan eri yksiköihin

kenen toimesta (nimi, titteli, palveluntuottaja): Työterveys Virta Oy ja Pihlajalinna Oy

YHTEENVETO TYÖNTEKIJÖIDEN ALTISTUMISESTA, KUORMITUSTEKIJÖISTÄ JA TAPATURMAVAARASTA

ALTISTEET

Fysikaaliset: ☒ melu ☒ tärinä ☐ valaistus ☒ lämpöolot ☐ säteily ☐ muu,
Kemialliset: ☒ pölyt ☒ kaasut ja kemikaalit ☐ muu,
Biologiset: ☒ homeet ☒ virukset ☒ bakteerit ☐ punkit ☒ muu, korona

PSYKOSOSIAALISET KUORMITUSTEKIJÄT:

☒ toistotyö tai yksipuolinen työ ☒ suuri vastuu ☒ jatkuva valppaana olo

☐ työajat, ylityöt ja työvuorot	☒ yötyö	☒ väkivallan uhka
☒ ihmissuhdekuormitus	☐ työn pakkotahtisuus	☒ keskeytykset
☐ työsuhteen epävarmuus	☒ yksintyöskentely	☐ muu

FYYSISET KUORMITUSTEKIJÄT:

☒ nostaminen	☒ kantaminen	☒ hankalat työasennot
☒ fyysinen inaktiivisuus (työ sisältää pitkäkestoista paikallaan olemista, erityisesti istumista)		
☒ näyttöpäätetyö	☐ toistotyö	
☒ hengitys- ja verenkiertoelimistön kuormittuminen, ☐ muu,		

TAPATURMAVAARAT

☒ järjestys ja siisteys	☒ henkilönsuojainten tarve	☒ sähkö- ja paloturvallisuus
☒ koneet, laitteet	☐ huolto ja säilytys	☒ kulkutiet ☒ muu, ulkopuolinen aiheuttaja

YRITYKSEN ITSE SUUNNITTELEMAT TOIMENPITEET YLLÄ OLEVIENTEN RISKIEN VÄHENTÄMISEKSI**Kattava vaarojen ja riskien arviointi**

Altisteet: Työsuojelun toimintaohjelma

Psykososiaaliset kuormitustekijät: Varhaisen tuen malli, Päihdeohjelma, Työ jaksamisen tukena -malli, Tilapäisen työn -malli, koulutukset ja työnohjaukset henkilöstölle

Henkilöstön työhyvinvointikyselyt: Toteutetaan joka toinen vuosi, seuraavan kerran vuonna 2026

Epäasiallinen kohtelu-/häirintä, puheeksi otto: Ohje epäasiallisen kohtelun ehkäisyyn ja käsittelyyn työpaikalla

Työnohjaus: Tarpeen mukaan

Fyysiset kuormitustekijät: Ergonomiaohjaus

Tapaturmavaarat: EA-koulutukset, Työsuojelun toimintaohjelma

TYÖTERVEYSHUOLTOPALVELUIDEN LAAJUUS

- ☒ Lakisääteinen työterveyshuolto, ennaltaehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä toiminta, myös etäpalveluna (Kelan korvausluokka I)
- ☒ Sairaanhoito ja muu terveydenhoito, myös etäpalveluna (Kelan korvausluokat II ja 0). Sairaanhoidon laajuus on kuvattu kohdassa Työterveyspainotteinen sairaanhoito.
- ☐ Yrittäjä kuuluu tämän toimintasuunnitelman piiriin.

SOVITTUJA KÄYTÄNTÖJÄ

Henkilöstötietojen päivystapa: Automatisoitu Monetran kautta

Ulkopuolisten sairauslomien kirjaamisen käytäntö: Työterveyshuolto kirjaa

Sairauspoissaolokäytännöt ja väliaikaisten yksilöllisten työjärjestelyjen sopiminen: Omailmoitus max. 4 kertaa vuodessa max. 5 kalenteripv kerrallaan, Tilapäisen työn malli käytössä

Omailmoitus kyllä, rajatut syyt: vatsatauti, migreeni, flunssa

Työkyvyn tuen malli: Kempeleen kunnan oma malli

Päihdeohjelma: Kempeleen kunnan oma malli

Kriisitilanteiden tuki: Kriisitilanteiden tuki/kertaluonteinen jälkitoimi (psykykinen ensiapu) Oulun alueella toimivasta päivystysringistä. Kun työyhteisössä tapahtuu esim. kuolemantapaus tai muu arkityötä järkyttävä asia, voi tapahtumailmoituksen tehdä päivystävälle kriisityöntekijälle (ma-to klo 8–16, pe 8–14) ou-lunkriisityo@pihlajalinna.fi. Päivystäjä ottaa vastuun ensiselvittelystä ja sopii jatkotoimenpiteet. Tilanteessa saa apua nopeasti, vaikka oma työterveystiimi olisi varattuna toisaalla koko päivän.

Erityistyölasien hankkimisen ja näön tutkimisen käytännöt: Kempeleen kunnan oma ohje, työntekijä pyytää lomakkeen esihenkilöltään

Perumattomien aikojen käytäntö: Laskutetaan työntekijää

Muut: Sähköinen terveystarkastus (työhyvinvointikysely) työpaikkaselvitysten ja terveystarkastusten yhteydessä. Määräajoin tehtävä terveystarkastus 55 vuotta täyttäneille.

Kelan korvaushakemus: Työterveyshoitaja toimittaa Kansaneläkelaitoksen korvaushakemukseen tarvittavat tiedot kerran vuodessa. Korvaushakemuksen tekemisen edellyttämästä tietojen keräämisestä ja muusta tähän liittyvästä työstä laskutetaan ajankäytön mukaisesti työterveyshoitajan tuntilaskutukseen perustuen kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesti Kela O-luokan lisäpalveluna, eikä siitä saa Kela-korvausta.

TOIMINTASUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEET

Työterveyshuoltotoiminnan tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, toimiva työyhteisö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen.

Yrityksen kanssa sovitut päätavoitteet on kuvattu alla. Työterveystoimintaa arvioidaan yrityksen päätavoitteiden toteutumisenä seuraavan toimintasunnitelmapäivityksen yhteydessä.

Tavoitteet	Keskeisimmät keinot	Mittarit ja aikataulu
1. Työkyvyn toimintamallien aktiivinen käyttö	Tiivis työterveysyhteistyö esihenkilöiden ja HR:n kanssa, vastuutiimi tiedottaa työnantajan malleista muita ammattihenkilöitä	Toimintamallien käytön raportointi, sairauspoissaoloseuranta (työkykyriskin hallinta), HR:n ja työterveyshuollon kuukausipalaverit
2. Sairauspoissaolojen pituuksiin kiinnitetään huomioita, varhainen yhteys esihenkilöön	Tiivis työterveysyhteistyö esihenkilöiden kanssa, vastuutiimi tiedottaa työnantajan malleista muita ammattihenkilöitä	Sairauspoissaoloseuranta (työkykyriskin hallinta), toimintamallien käytön raportointi, HR:n ja työterveyshuollon kuukausipalaverit
3. Vastaanottoaikojen saatavuus ensisijaisesti Kempeleessä, myös videovastaanotot	Tarvittaessa ”korvamerkitään” Kempeleen kunnan työntekijöille osa vastaanottoajoista	Palveluiden käytön raportointi

ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT

PALVELUT TYÖKYVYN YLLÄPITÄMISEKSI JA KEHITTÄMISEKSI

Yksilöön kohdistuvat toiminnot

Terveystarkastuksia toteutetaan työn altisteet ja terveysvaatimukset sekä työntekijän terveydentila ja ikä huomioiden yhteisen sopimuksen mukaan. Tarkastuksessa huomioidaan niin fyysinen kuin psyykinen toimintakyky, elintavat sekä kuntouttavan toiminnan tarve. Tavoitteena on hyvä työ- ja toimintakyky. Terveystarkastusten sisältö rakentuu työpaikkaselvityksessä esille tulleiden altisteiden ja kuormitustekijöiden sekä yrityksessä tehtyjen riskinhallintatoimien pohjalta yksilöllisesti. Tarkastuksissa hyödynnetään kohdennettuja kyselyjä ja täydentävää terveystarkastuskäyntiä tarvittavine tutkimuksineen.

Terveystarkastukset

	Kenelle, ammattiryhmät	Aikataulu ja arvioitu määrä	Toteutustapa: kutsukäytäntö, kyselyt, toteuttajataho.
--	------------------------	-----------------------------	---

Alkutarkastus, altiste - yötyö - melu - kemikaalit - pöly - ääriä	Kaikille uusille vakituiseen palvelussuhteeseen tuleville tehtävissä, joista aiheutuu erityistä sairastumisen vaaraa	1–2 kk kuluessa työn aloittamisesta. Esihenkilö ohjaa työntekijän soittamaan hoitajapuhelinpalveluun terveystarkastuslinkin ja vastaanottoajan varaimiseksi.	Sähköinen terveystarkastus, jonka perusteella altisteperusteinen tarkastus. Sisältö liitteessä.
Määräaikaistarkastus, altiste: - yötyö - melu - kemikaalit - pöly - ääriä	Työntekijöille, jotka työskentelevät erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa työtehtävissä	Altisteen perusteella 1–5 vuoden välein työntekijän yksilöllinen herkkyys, ikä ja mahdolliset perussairaudet huomioiden seuloen	Työterveyshoitaja kontakti ja toteuttaa vähintään altistekohtaiset seulonnat/tutkimukset arvioiden muuta terveystarkastustoiminnan tarvetta. Työhön liittyvien rokotusten tarkistaminen. Sisältö liitteessä.
Osatyökykyisen terveystarkastus	Tarpeen mukaan työntekijälle, jonka terveydentilassa muutoksia tai kun tarvitaan esim. arvioita työhön paluusta.		Esihenkilö ohjaa työntekijää varaamaan ajan työterveyshuoltoon.
Terveystarkastus	Ei altisteisissa työssä oleville	Työpaikkaselvityksen jälkeen työterveyshoitaja toimittaa esihenkilön kautta linkin terveystarkastukseen työntekijöille välitettäväksi.	Sähköiset terveystarkastukset, joka sisältää: kyselyn yleisestä työhyvinvoinnista, terveystietokyselyn, sydän- ja verisuonisairauksien-, diabeteksen- ja muistisairauksien riskitestit. Tarvittaessa ohjaus vastaanotolle tai asiantuntijalle.
Terveystarkastus 55 vuotta täyttäneille	Ei altisteisissa työssä oleville	3 vuoden välein (58 v., 61 v. ja 64 v.) Työterveyshoitaja ohjelmoi kyselyn ja lähettää kyselylinkin 55 vuotta täyttäneille	Sähköiset terveystarkastukset, joka sisältää: lyhyt työhyvinvointi-kysely, hyvinvointikysely, päihteet (AUDIT-kysely), diabetesriski, sydän ja verisuonitaudit. Tarvittaessa ohjaus vastaanotolle tai asiantuntijalle.

Kempeleen kunnan työntekijöiden työhön liittyvät rokotukset:

MPR (tuhkarokko-, sikotauti- ja vihuriokkorokot), mikäli ei ole sairastanut tuhkarokkoa tai saanut 2 rokotetta.

- Varhaiskasvatuksen henkilökunta

Vesirokkorokote, mikäli ei ole sairastanut vesirokkoa tai saanut rokotetta.

- Varhaiskasvatuksen henkilökunta

Tetanus-d (jäykkäkouristus- ja kurkkumätärokote), 20 vuoden välein ja likaisissa tapaturmissa 10 vuoden välein

- Kunnallistekniikka (kunnan varaston, puistojen ja liikuntapalveluiden työntekijät)
- Kiinteistöpalvelut (kiinteistöhoitajat)
- Kempeleen kunnan koko henkilöstö työtapaturman yhteydessä

TBE- puutiaisaivotulehdusrokote,

- maastossa työskentelevät mittamiehet ja kunnallistekniikan liikuntapaikkojen hoitajat, vakituiset maastossa työskentelevät puistotyöntekijät ja esihenkilöt, maanrakennuksessa työskentelevä henkilöstö. Lisäksi vähintään vuoden määräaikaisessa työsuhteessa olevat ympäristötyöryhmän työntekijät.

A-hepatiittirokote

- työnantajan määräämiin työmatkoihin liittyen (maakohtaisten suositusten perusteella)

Tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus sekä palaute työkyvyn ylläpitämiseksi, ja parantamiseksi sekä kuntoutustarpeen arvioimiseksi

Tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus perustuvat aina työpaikkaselvityksellä, terveystarkastuksilla ja muilla työterveyden menetelmillä saatuihin tietoihin. Toimintaa toteutetaan yksilö- ja ryhmätoimintana työterveyden kaikessa toiminnassa, myös etäpalveluna, sekä työntekijöille että työnantajille:

- työterveyshuollon tavoitteista ja sisällöstä
- työterveysyhteistyöstä ja työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimintamallin järjestämisestä
- työntekijän terveyden ja työkyvyn ylläpitämisestä ja edistämisestä sekä työkyvyttömyyden ehkäisemisestä
- työmenetelmiin, työjärjestelyihin ja työaikoihin sekä työpaikan olosuhteisiin liittyvistä terveysvaaroista ja haitoista ja niiden hallinnasta
- työn, työympäristön ja työyhteisön kehittämisestä
- työssä ja työpaikalla esiintyvistä terveysvaaroista ja -haitoista sekä niiden merkityksestä, niiltä suojautumisesta sekä terveellisistä ja turvallisista työmenetelmistä
- työperäisistä sairauksista, työhön liittyvästä sairastavuudesta, ammattitaudeista ja työtapaturmista
- ensiapujärjestelyistä työpaikalla
- terveyttä ja työkykyä ylläpitävien ja edistävien voimavarojen merkityksestä
- työhön liittyvän fyysisen väkivallan sekä häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemisestä ja hallinnasta
- päihteiden väärinkäytön ehkäisemisestä sekä päihdeongelmaisten varhaisesta tunnistamisesta, hoidosta ja hoitoon ohjaamisesta
- vaihtoehtoista ja toimista työttömyyden uhatessa

Tietojen antamista, ohjausta ja neuvontaa antavat sekä työterveyshuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat. Työterveyden ammattihenkilöitä ovat työterveyslääkärit, työterveyshoitajat ja työfysioterapeutit. Työterveyden asiantuntijoina käytetään työterveyspsykologeja, työkykyvalmentajia (sosiaalialan asiantuntija) ja erikoislääkäreitä. Asiantuntijoille ohjaaminen työkyvyn tukemiseksi ja selvittämiseksi tapahtuu työterveyshuollon ammattihenkilöiden toimesta ja kokonaisuus on yleensä 1-3 krt/konsultaatio.

Työterveyspsykologi on käytettävissä työkyvyn tukeen organisaation asiantuntijana psykososiaalisten tekijöiden huomioon ottamisessa ammattihenkilön tapauskohtaisen tarvearvion pohjalta.

PALVELUT TYÖKYVYN YLLÄPITÄMISEEN JA KEHITTÄMISEEN
Yritykseen kohdistuvat toiminnot

Asiakasorganisaation työkykyseurantaa tehdään systemaattisesti sovittujen sairauspoissaolorajojen mukaisesti tai viimeistään kun työntekijöillä on poissaolo kestänyt 30 päivää. Työterveyshoitaja ja työterveyslääkäri varmistavat työkyvyn tuen toimien toteutumisen tarpeen mukaisesti.

Työpaikkaselvitykset	Kohde	Osallistujat	Aikataulu
Perusselvitys	Tekniset palvelut: Hallintopalvelut (Kempeletalo) Elinvoimapalvelut (työllistämispalvelut)	Tth:n edustajat tarpeen mukaan + työsuojelu	Kevät 2026 Syksy 2026
Työpaikkaselvitys toiminnan muuttuessa, esimerkiksi työvaiheiden, työkoneiden, työtilojen vaihtuessa	Tarvittaessa	Selvityskohteen esihenkilö, työntekijöiden edustus ja työsuojelu sekä tth:n edustajat tarpeen mukaan	Tarpeen mukaan
Suunnattu työpaikkaselvitys, esim. työyhteisöhaasteissa tai ergonomian kehittämiseksi	Tarvittaessa	Selvityskohteen esihenkilö, työntekijöiden edustus ja työsuojelu sekä tth:n edustajat tarpeen mukaan	Tarpeen mukaan
Työpaikkaselvityksen seuranta	Työpaikkaselvitys	Työsuojelu kysyy selvityskohteen esihenkilöltä 6kk selvityksen jälkeen toimenpite-ehdotusten toteutumista.	6 kk työpaikkaselvityksen jälkeen

Muu yhteistyö	Koordinoija	Toteutustapa	Aikataulu
Sairauspoissaolosten seuranta ja raportointi	Yritys/ koordinoiva moniammatillinen työterveystiimi	Yhteistyöpalaverit; raportointi sovituista mittareista	1 kk välein
Raportointi terveys- ja työkykytilanteesta	Moniammatillinen työterveystiimi	Yhteistyöpalaverit HR:n kanssa; käydään läpi työkykyriskissä olevat tapaukset	1 kk välein
Toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintasuunnitelman seuranta	Yritys/Koordinoiva moniammatillinen työterveystiimi/asiakkuuspäällikkö	Toimintasuunnitelmapalaveri	Kerran vuodessa, lokamarraskuussa
Työsuojeluyhteistyö (esim. sisäilmatyöryhmä, Avin tarkastukset)	Yritys	Työterveyshuollon edustaja osallistuu pyydettyäessä	Tarpeen mukaan

Muu yhteistyö, esimerkiksi koulutus- ja ryhmätoiminta, esihenkilöiden ohjaus	Yritys/Koordinoiva moniammatillinen työterveys-tiimi/asiakkuuspäällikkö	-säännölliset kuukausipalaverit -Kela-raportointi -työsuojeluvaltuutetut ja työterveysyhteistyöpalaverit -moniammatillinen asiakastyöryhmä -työkykyjohtamisen palaverit/puhelut osastoittain esihenkilöille	kerran kuussa tammikuussa 2 x vuodessa 4x vuodessa/tarpeen mukaan 1x vuodessa Keväällä: Varhaiskasvatus, lukio, perusopetus ja sivistyspalvelut Syksyllä: Tekniset palvelut, vapaa-ajan palvelut, elinvoimapaalvelut, hallintopalvelut ja ateria- ja puhdistuspalvelut
--	---	---	--

TYÖTERVEYSPAINOTTEINEN SAIRAANHOITO

Työterveyshuoltopainotteisen sairaanhoitopalvelun tavoitteena on työperäisten ja työkykyyn vaikuttavien sairauksien varhainen tunnistaminen ja hoito sekä työn ja terveydentilan yhteensovittaminen. Työn asettamat vaatimukset terveydentilalle huomioidaan sekä hoidon suunnittelussa, että sairauspoissaolotarpeen arvioinnissa.

Sairaanhoitopalvelujen yhteydessä kertyvä tieto hyödynnetään työpaikan ehkäisevän työterveyshuoltopalvelun suunnittelussa. Työterveyshuollon sairaanhoito on yleislääkäritasosta avoterveydenhuoltoa, jota toteutetaan huomioiden suomalaiset Käypä hoito -suositukset.

Akuutit sairaanhoitokäynnit sallittu hoidon tarpeen arvion perusteella.

Sopimukseen **ei sisälly**:

- Omailmoituspäivien aikainen sairaanhoito (flunssa, vatsatauti, migreeni), ellei esihenkilö ohjaa työterveyshuoltoon.
- Vapaa-ajan tapaturmat.
- Akuutit rintakivut ja hengitysvaikeudet, jotka vaativat välitöntä ensihoitoa ja seurantaa (hakeuduttava OYS:iin).

Kiireettömät sairaanhoitopalvelut

Sopimukseen **ei sisälly**:

- Hoitotasapainossa olevien pitkäaikaissairauksien hoito.
- Pitkäaikaissairauksien määräraikaiskontrollit sekä niiden liittyvät verikokeet ja reseptien uusinnat.
- Ehkäisyasiat, gynekologiset oireet/sairaudet (esim. hormonikorvaushoito).
- Raskauteen liittyvät käynnit, elleivät liity työhön.

- Lapsettomuuteen liittyvät käynnit ja sairaudet.
- Hyvänlaatuisten eturauhasen suurenemisen seuranta ja hoito.
- Miesten hormonikorvaushoidot ja erektiohäiriöiden hoito.
- Diabetes tyyppi I (insuliinihoitoa vaativa).
- Silmäsairaudet (pois lukien sidekalvontulehdus)

Kansantaudit

- Sopimukseen **sisältyy** kansantautien ennaltaehkäisy neuvonnalla ja ohjauksella, diagnostiikka, hoidon aloitus ja tasapainoon saattaminen.
- Kansantauteja ovat mm. sydän- ja verisuonitaudit, diabetes, astma, allergiat, krooniset keuhkosairaudet, syöpäsairaudet, muistisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet sekä mielenterveyden ongelmat.

Toimenpiteet

- Sopimukseen **sisältyy**:
 - Akuutit toimenpiteet yleislääkäriltä (esim. haavan ompelu, kynsivamman hoito, paiseen avaus, nivelinjektio).
 - Kiireettömät toimenpiteet yleislääkäriltä (esim. luomen poisto, patin poisto).

Huom: Kosmeettisista syistä tehtävät toimenpiteet **eivät sisälly** sopimukseen (esim. luomen tai syylien poisto, silmäluomirakkulan avaus).

MUU TOIMINTA
Lyhytterapia max. 10 käyntikertaa työterveyshoitajan tai työterveyslääkärin läheteellä.
Mielen huoli-palvelu käytössä kaikilla lisäpalveluna
Yksilöunivalmennus 1-6x nimetyn työterveyslääkärin läheteellä, mikäli unettomuudesta aiheutuu tai on vaarassa aiheutua pidempiaikaista sairauspoissaoloa.
Ryhmävalmennusten käyttö tarvittaessa
Influenssarokotukset varhaiskasvatuksen henkilöstölle

TOIMINTASUUNNITELMAN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty työnantajan ja työterveyshuollon välisessä neuvottelussa sekä asiakasyrityksen yhteistoimintaelimessä (pvm). Tarvittaessa toimintasuunnitelmaa täydennetään liitteellä toimintasuunnitelmakauden aikana.

Kempele

Paikka ja päiväys

työnantajan edustajan allekirjoitus
Outi Udelius

Kaisa Peltö
työterveyshoitaja
Pihlajalinna Terveys Oy

Anne-Maarit Kaimio
työterveyslääkäri
Pihlajalinna Terveys Oy

Liitteet:

- ☒ **Altistelähtöisten terveystarkastuksien sisältö**
- ☐ Päihdeohjelma
- ☐ Erityistyölasit näyttöpäätetyössä
- ☐ Työkyvyn tuen mallit

1. Melu

KENELLE TARKASTUS TEHDÄÄN:

Tilapalvelut: kirvesmiehet ja kiinteistöhoitajat

Ateria- ja puhdistuspalvelu: keittiötyöntekijä

Maa ja mittaust: kartoittaja ja mittamies

Puistot ja yleiset alueet: puistotyöntekijät, vihertyöntekijät, kunnallistekniikan työnjohtaja ja puutarhuri,

Liikenneväylät: kunnallistekniikan työnjohtaja ja kunnossapitotyöntekijä

Liikunta-alueet: liikuntapaikkahoitajat

Opetus: teknisen työn aineenopettajat

- Alkutarkastus kaikille, kun työpaikkaselvityksen perustella alempi toiminta-arvo (80dB) ylittyy
- Määräaikaistarkastus kaikille, kun työpaikkaselvityksen perusteella
 - ylempi toiminta -raja (85dB) ylittyy
 - alempi toiminta- arvo (80 dB) ylittyy ja henkilöllä on meluvammalle altistava riskitekijä

ALKUTARKASTUS

- Työterveyshoitajan vastaanotto ja työterveyslääkärin lähi-/ etävastaanotto
- Kuulontutkimus
- Verenpaine, BMI, vyötärönympärys
- Tupakointi ja askivuodet
- Kolesterolikokeet
- Melutyön lääketieteellisten vasta-aiheiden selvittäminen
- Huomioidaan työpaikan ja työn muut meluvamman riskitekijät
- Neuvonta- ja ohjaus melun riskeistä ja niiltä suojautumisesta
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma; työntekijän omat tavoitteet melualtisteen terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET

- Kuulontutkimus
- Verenpaine, BMI, vyötärönympärys
- Tupakointitilanne
- Kolesterolikokeet, jos koholla alkutarkastuksessa
- Neuvonta- ja ohjaus meluvamman riskeistä ja niiltä suojautumisesta
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma; työntekijän omat tavoitteet melualtisteen terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi

Terveystarkastusten toteuttaminen	
Altistumisen 4 ensimmäistä vuotta	Alkutarkastus viimeistään 1 kk kuluttua työn aloittamisesta. Työterveyshoitajan ja -lääkärin lähi-/etävastaanotto. Alkutarkastuksen jälkeen kuulontutkimus vuosittain työterveyshoitajan vastaanotolla, tarvittaessa työterveyslääkärin konsultointi tai etävastaanotto.
Altistumista 5 vuotta tai enemmän	Kuulontutkimus 1–3 vuoden välein. Työterveyshoitajan vastaanotto 1-3 vuoden välein, tarvittaessa työterveyslääkärin konsultointi tai etävastaanotto.

2. Käsitärinä

KENELLE TARKASTUS TEHDÄÄN:

Tilapalvelut: kirvesmiehet ja kiinteistöhoitajat

Liikunta-alueet: liikuntapaikkahoitajat

- Työntekijöille, joilla työpaikkaselvityksen mukaan säännöllisesti ylittyy tärinäaltistumisen toiminta-arvo $2,5 \text{ m/s}^2$ 8 h työpäivää kohden
- Työntekijöille, joilla tärinä jää pääsääntöisesti alle tärinäaltistumisen toiminta-arvon $2,5 \text{ m/s}^2$ 8 h työpäivää kohden, mutta joilla toimintarajan ylitykset ovat mahdollisia

ALKUTARKASTUS

- Verenpaine
- BMI
- Tupakointi, askivuodet
- Alkoholin käytön riskikysely (AUDIT)
- Kolesterolikokeet, pitkäsokeeri tai paastosokeeri
- Selvitetään, miten pitkiä aikoja ja millä tavalla täriseviä laitteita käytetään työssä
- Huomioidaan yhteisvaikutus melun kanssa
- Lääketieteellisten vasta-aiheiden selvittäminen (riskisairaudet)
- Lääkärintarkastuksessa huomioidaan erityisesti verenkiertoelimistö ja yläraajat
- Neuvonta- ja ohjaus tärinän terveysriskeistä ja niiden vähentämisestä
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen terveyssuunnitelma; työntekijän omat tavoitteet tärinäaltistuksen terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi.

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET

- Sähköinen tärinäkysely -> oireita ilmoittaneet ohjataan työterveyslääkärin vastaanotolle, jossa tutkimus, kuten alkutarkastuksessa
- Työntekijän itse arvioima liipaisinaika päivässä/viikossa/ kuukaudessa
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma: Työntekijän omat tavoitteet tärinäaltistuksen terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi.

Terveystarkastusten toteuttaminen	
2,5 m/s^2 8 h toiminta-arvo ylittyy	Alkutarkastus viimeistään 1 kk kuluttua työn aloittamisesta. Työterveyshoitajan ja työterveyslääkärin vastaanotto. Jatkossa työterveyshoitajan ohjelmoima sähköinen tärinäkysely vuosittain ja työterveyslääkärin vastaanotto, jos työntekijä ilmoittaa tärinäkyselyssä oireita.
Altistuminen jää toiminta-arvon alle, mutta toiminta-arvon ylitykset ovat mahdollisia	Alkutarkastus viimeistään 1 kk kuluttua työn aloittamisesta. Työterveyshoitajan ja työterveyslääkärin vastaanotto.

	Työterveyshoitajan ohjelmoima sähköinen tärinäkysely 2–3 vuoden välein ja työterveyslääkärin vastaanotto, jos tärinäkyselyssä oireita.
--	--

3. Yötyö

KENELLE TARKASTUS TEHDÄÄN:

Varhaiskasvatus: Yötyötä tekevät

- Työntekijöille, joilla on noin 30 yövuoraa/ vuosi (noin kolme/kk)
- Yötyöksi luokitellaan klo 23–06 välillä tehtävä työ, jonka kesto on vähintään kolme tuntia.

ALKUTARKASTUS

- Verenpaine, BMI (painoindeksi)
- Tupakointi, askivuodet
- Kolesteroliarvot ja verensokeri
- Uniapnean seulontakysymykset (ESS)
- Alkoholin käytön riskikysely (AUDIT)
- Lääketieteellisten vasta-aiheiden selvittäminen (riskisairaudet)
- Neuvonta- ja ohjaus yötyön riskeistä ja haittojen vähentämisestä
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma; työntekijän omat tavoitteet yötyöaltisteen terveystarkastuksen vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi.

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET

- Sähköinen yötyöoire-kysely
- Terveystarkastuksen seuranta, mahdollisten sopivuuteen vaikuttavien sairauksien tai oireiden ilmaantuminen edellisen tarkastuksen jälkeen
- Verenpaine, BMI (painoindeksi)
- Tupakointi, askivuodet
- Uniapnean seulontakysymykset (ESS)
- Alkoholin käytön riskikysely (AUDIT)
- Tarvittaessa kolesteroliarvo ja verensokeri
- Neuvonta ja ohjaus yötyön haittojen vähentämiseksi
- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma
- Työntekijän omat tavoitteet yötyöaltisteen terveystarkastuksen vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi

Terveystarkastuksen toteuttaminen:	
Kaksi ensimmäistä työvuotta	Viimeistään 1 kk kuluttua yötyön aloittamisesta työterveyshoitajan alkutarkastus sekä työterveyslääkärin lähi-/etä vastaanotto. Vuoden kuluttua yötyön aloittamisesta työterveyshoitajan seurantatarkastus ja tarvittaessa työterveyslääkärin (etä-/paperi) konsultointi

Alle 25- vuotiaat	vähintään 5 vuoden välein, tarvittaessa 1 - 3 vuoden välein työterveyshoitajan seurantatarkastus ja tarvittaessa työterveyslääkärin (etä/paperi) konsultointi
Alle 55-vuotiaat	vähintään 5 vuoden välein, tarvittaessa useammin työterveyshoitajan tarkastus työterveyshoitajan seurantatarkastus ja tarvittaessa työterveyslääkärin konsultointi tai etävastaanotto.
Yli 55-vuotiaat	2–3 vuoden välein, tarvittaessa useammin yksilöllisen riskin arvion perusteella työterveyshoitajan seurantatarkastus ja tarvittaessa työterveyslääkärin konsultointi tai etävastaanotto.

4. Ihoa ärsyttävät ja herkistävät aineet ja tekijät

KENELLE TARKASTUS TEHDÄÄN:

Ateria- ja puhdistuspalvelu: keittiötyöntekijät, laitoshuoltajat ja yhdistelmätyöntekijät

Kempele-opisto: tekstiilityönopettaja (kemikaalit)

Maa ja mittaust: kartoittaja, mittamies

Liikunta-alueet: liikuntapaikkahoitajat

Puistot ja yleiset alueet: puistotyöntekijät, vihertyöntekijät, kunnallistekniikan työnjohtaja, puutarhuri

- Työntekijöille, jotka työpaikkaselvityksen perusteella altistuvat työssään ihoa herkistävälle ja ärsyttävälle tekijöille (esim. kemikaalien käsittelyä vaativa työ tai märkä- ja/tai likainen työ)

ALKUTARKASTUS

- Työterveyshoitajan ja työterveyslääkärin lähi- tai etävastaanotto
- Altistumisen määrän ja laadun arviointi ja kirjaus
- Iho-oireiden selvittäminen työperäinen ihoaltistuminen ja ihottuma -kyselyllä
- Neuvonta ja ohjaus:
 - ihoaltistumisen vähentämisestä ja varhaisista herkistymisen oireista
 - riskeistä ja niiltä suojautumisesta
 - ammattitautien oireista ja varhaisesta tutkimuksiin hakeutumisesta
 - Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma: Työntekijän omat tavoitteet ihoa ärsyttävien ja herkistävien aineiden/tekijöiden terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi.

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET

- Sähköinen työperäinen ihoaltistuminen ja ihottuma- kysely. Jos työntekijä ilmoittaa uusia iho-oireita, hänet kutsutaan työterveyslääkärin vastaanotolle.
- Työterveyshoitaja voi laatia terveystarkastuksen sopivuslausunnon, mikäli työntekijä ei ilmoita oireita kyselyssä. Lausuntoon on merkittävä, että tarkastus tehty oirekyselynä, eikä muita altisteita ole tarkastettu.
- Sisältö pääosin sama kuin alkutarkastuksessa
- Työterveyslääkärin harkinnan mukaan ihopistokokeet/ spesifi IgE - verikoe työn allergeeneille

- Laaditaan yhdessä työntekijän kanssa henkilökohtainen työterveyssuunnitelma liittyen työn altisteisiin: työntekijän omat tavoitteet ihoa ärsyttävien ja herkistävien aineiden/tekijöiden terveysriskien vähentämiseksi ja niiltä suojautumiseksi

Terveystarkastusten toteuttaminen	
Alkutarkastus	Viimeistään 1 kk sisällä työn aloittamisesta työterveyshoitajan vastaanottokäyntinä ja työterveyslääkärin lähi- tai etä-vastaanottokäyntinä.
Määräaikaistarkastus oireettomille työntekijöille	Sähköinen iho-oirekysely vuosittain ensimmäisen 3 työvuoden ajan. Sen jälkeen kysely 1–3 vuoden välein. Työterveyshoitaja voi laatia terveystarkastuksen sopivuuslausunnon, mikäli työntekijä ei ilmoita oireita kyselyssä. Kyselyssä oireita ilmoittaneet kutsutaan vastaanotolle. Kolmen työvuoden jälkeen 3 vuoden välein työterveyshoitajan vastaanotto ja työterveyslääkärin konsultointi tai etä-vastaanotto.
Määräaikaistarkastukset, jos työntekijällä on käsi-ihottuma-oireita tai atooppinen iho tai aiemmin todettu herkistyminen työssä käytetyille aineella	Sähköinen iho- oirekysely 6 kuukauden välein ensimmäisen 3 työvuoden ajan, sen jälkeen kerran vuodessa. Työterveyshoitaja voi laatia terveystarkastuksen sopivuuslausunnon, mikäli työntekijä ei ilmoita oireita kyselyssä. Oireiset kutsutaan vastaanotolle. Kolmen työvuoden jälkeen 3 vuoden välein työterveyshoitajan vastaanotto ja työterveyslääkärin lähi- tai etätarkastus.

5. Elintarviketyöntekijän tartuntatautilain mukainen salmonellatarkastus

KENELLE TARKASTUS TEHDÄÄN:

Ateria- ja puhdistuspalvelut: keittiötyöntekijät

-Selvitys vaaditaan aina henkilöltä, joka osallistuu elintarvikkeen kypsennykseen. Esimerkiksi vaaditaan henkilöltä, joka:

- käsittelee pakkaamatonta lihaa teurastamossa tai leikkaamossa
- osallistuu lypsytehtäviin tai käsittelee maitoa, joka menee kulutukseen ilman lämpökäsittelyä (raakamaitona tai raakamaitotuotteina). Ternimaitoa käsittelevältä henkilöltä ei sen sijaan vaadita selvitystä, koska ternimaito käytetään kuumennettuna.
- käsittelee helposti pilaantuvia leivoksia tai kakkuja, esimerkiksi täytekakut ja juustokakut
- käsittelee pakkaamattomia elintarvikkeita niille tehdyn kuumennuskäsittelyn jälkeen, kun elintarvikkeita ei kuumenneta uudestaan ennen niiden tarjoilua. Esimerkiksi pakkaamattomien pastöroitujen maitotuotteiden käsittely, pakkaamattomien lihavalmistusten käsittely.

Riskityöllä tarkoitetaan sellaisia työtehtäviä, joissa on suuri vaara levittää salmonellatartuntaa. Tartuntatautilain (1227/2016) ja -asetuksen (146/2017) mukaan työnantajan on vaadittava työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tällä ole salmonellatartuntaa, kun henkilö työskentelee

- 1. elintarvikelaissa (23/2006) tarkoitetussa elintarvikehuoneistossa tehtävässä, jossa käsitellään pakkaamattomia kuumentamattomina tarjoiltavia elintarvikkeita

Salmonellaa kantava henkilö voi saastuttaa elintarvikkeen salmonellabakteerilla käsitellessään elintarviketta. Salmonellabakteeri tuhoutuu kuitenkin helposti kuumentamalla. Tämän vuoksi terveydentilan selvitys vaaditaan vain niiltä henkilöiltä, jotka käsittelevät pakkaamattomia elintarvikkeita, joita ei kuumenneta ennen niiden myyntiä tai tarjoilua ja joiden välityksellä salmonellatartunta voisi levitä. On hyvä huomioida, että elintarvike voi saastua salmonellabakteerilla myös kuumennuksen jälkeen. Tämän vuoksi terveydentilan selvitys vaaditaan myös niiltä henkilöiltä, jotka käsittelevät pakkaamattomia elintarvikkeita sen jälkeen, kun elintarvike on kuumennettu eikä sitä kuumenneta uudestaan ennen tarjoilua.

Terveysvaatimuksiin perustuva terveystarkastus

Milloin: Selvitys vaaditaan heti työsuhteen alkaessa tai aina silloin, kun työssäolon aikana on perusteltu syy epäillä, että työntekijä voi olla salmonellabakteerin kantaja. Esimerkki tällaisesta tilanteesta on kuumeinen ripulitauti tai perheenjäseneltä todettu salmonellatartunta.

Selvitys vaaditaan kaikilta, myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta vähintään kuukauden. Alle kuukauden ajan työskenteleviltä selvitystä ei vaadita, mutta se voidaan tehdä, mikäli työnantaja sen katsoo tarpeelliseksi.

Sisältö:

Työterveyshoitajan tekemä haastattelu työsuhteen alussa. Haastattelu voidaan tehdä vastaanotolla, puhelimitse tai Movendos-kyselynä *Salmonella kysely elintarviketyöntekijälle**.

- Haastattelun yhteydessä työntekijälle korostetaan elintarviketyön hyviä hygieniakäytäntöjä: oireisena ei olla töissä, työnantajalle ilmoitetaan elintarvikkeiden välityksellä mahdollisesti tarttuvasta taudista, hyvä käsihygienia työssä on tärkeää.
- Laboratoriotutkimusta ei pyydetä oireettomilta työntekijöiltä matkan jälkeen.
- Todistus terveydentilan selvityksestä tehdään DH:lla Omalomakekohdan kautta ja se löytyy hakusalla *salmonellatodistus*. Työterveyshoitaja kirjoittaa lausunnon oireettomille.
- Laboratoriotutkimus tehdään, jos työntekijällä on parhaillaan tai hänellä on edeltävän kuukauden aikana ollut kuumeinen ($\geq 38^{\circ}\text{C}$) ripulitauti. Laboratoriotutkimuksen tarve perustuu työntekijän omaan ilmoitukseen vatsatautioireista. Suositeltava tutkimus F-BaktVi1. Työterveyshoitaja voi tehdä lähetteen tutkimukseen. Työterveyslääkäri lisätään toissijaiseksi vastauksen saajaksi.
 - Kun riskityötä tekevällä henkilöllä todetaan salmonellatartunta, hänet pidätetään työtehtävistä. Päätöksen tekee tartuntataudeista vastaava lääkäri tai päivystysaikaan terveyskeskuslääkäri. Työterveyslääkäri voi tarvittaessa kirjoittaa sairauspoissaolotodistuksen, mikäli korvaavaa työtä ei ole tarjolla. Tartuntatautien tutkimuksia tekevän laboratorion sekä lääkärin on tehtävä tartuntatauti-ilmoitus toteamastaan yleisvaarallisen ja valvottavan tartuntataudin sekä muiden tartuntatautien ilmoitettavista mikrobilöydöksistä.

*Kyselyn saatteessa kerrotaan elintarviketyön hyvistä hygieniakäytännöistä.